

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 4P/55/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822201275
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vanda Mikulášová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5822201275.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou Mgr. Vandou Mikulášovou, v právnej veci navrhovateľky/manželky: Mgr. P. X., rod. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX, zastúpená: JUDr. Martin Benický, advokát so sídlom Oravská Polhora 1236, IČO: 50 432 265, proti manželovi: U. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX, zastúpený: JUDr. Ľubomír Kuboš, advokát so sídlom v Trstenej, Bernolákova 18, IČO: 47 441 798, v konaní o rozvod manželstva a úprava práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo P. X., rod. S., nar. XX.XX.XXXX a U. X., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX v E. F., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu E. F. vo zväzku 6, ročník 2012, na strane 160, pod poradovým číslom 3, r o z v á d z a .

II. Súd z v e r u j e maloleté deti X.: O., nar. XX.XX.XXXX a S., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky s právom oboch rodičov zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok.

III. Otec maloletých detí X. je p o v i n n ý platiť:
§ na výživu maloletej O., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 100,- eur mesačne a
§ na výživu maloletej S., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 250,- eur mesačne,
vždy do každého 15. dňa v mesiaci k rukám matky maloletých detí

IV. Súd vo zvyšku návrh matky z a m i e t a .

V. Súd návrh otca na zverenie maloletých detí do striedavej starostlivosti z a m i e t a .

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Manželka a matka maloletých detí návrhom podaným súdu dňa 15.06.2022 žiadala, aby súd jej manželstvo s otcom maloletých detí rozviedol, maloleté deti na čas po rozvode zveril do jej osobnej starostlivosti a otcovi, aby uložil povinnosť platiť na výživu maloletej O. a maloletej S. sumou vo výške 500,- eur mesačne.

2. Návrh odôvodnila tým, že manželstvo s otcom maloletých detí uzavreli po 2-ročnej známosti. Z manželstva pochádzajú dve maloleté deti O., nar. XX.XX.XXXX a S., nar. XX.XX.XXXX. Manželstvo bolo od začiatku problémové, z dôvodu nedôvery vo financiách, manžel jej nedovolil disponovať s peniazmi, nedával jej výplatu, iba jej peniaze vydeľoval.

3. Súd nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom sa oboznámil s listinnými dôkazmi a to s návrhom, s rodnými listami, so záznamom o zložení súdneho poplatku, s uznesením Okresného súdu Námestovo sp. zn. 4P/55/2022-9 zo dňa 21.06.2022, s lustráciou v sociálnej poisťovni, so zápisnicou z prvého informatívneho stretnutia, so zápisnicou z druhého informatívneho stretnutia, s dokladmi doloženými pri informatívnom stretnutí, s dokladmi doloženými manželkou, so správou kolízneho opatrovníka a so splnomocnením.

4. Zástupca manželky na pojednávaní zmenil návrh v časti o určení výživného a žiadal, aby súd uložil otcovi platiť na výživu maloletej S. sumou vo výške 450,- eur a na výživu maloletej O. sumou vo výške 250,- eur. Zmenu odôvodnil tým, že maloletá S. je zdravotne znevýhodnené dieťa, trpí detským autizmom, v súčasnosti v mesiaci december by mala ísť na 10 dňové vyšetrenie do Poľska, kde samotný pobyt stojí 2.700,- eur + 500,- eur ubytovanie. Jeho klientka doteraz nemá vedomosť o tom, či jej otec dieťaťa poskytne na to peniaze alebo či ako vždy si bude musieť požičať od svojej rodiny. Uviedol, že dokážu preukázať, že manžel neustále presúval peniaze a zámerne neuvádza pred manželkou výšku, ktorú má na účte a ktorá by mala byť vo výške 70.000,- eur. Rovnako úmyselne zmenil zamestnanie a vzdal sa príjmu vo výške 3.000,- eur tým, že sa zamestnal v A. za podstatne nižší príjem.

5. Zástupca manžela namietal dôvodnosť podaného návrhu. Zo strany manželky už ide o tretí takýto návrh. Poukázal na to, že manželka žijú v spoločnej domácnosti, ich komunikácia je na veľmi dobrej úrovni, spoločne hospodária a preto nemožno hovoriť o rozvrátenosti manželstva. Uviedol, že manžel si uvedomuje, že liečba maloletej S. bude nákladná, ale dcéry pre neho znamenajú všetko takže je jasné, že sa bude spolupodieľať na financovaní tejto liečby.

6. Manželka a matka maloletých detí na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu a uviedla, že sa jej nepáči, že ju manžel finančne vydeľuje. Ona nemá prehľad o tom koľko zarába, kde dáva peniaze, pre neho bolo podstatné postaviť dom, mať deti, ale následne potom keď niečo od neho chce, tak jej peniaze nechce dať. Keď mu káže niečo kúpiť, v zásade tak neurobí s odôvodnením, že je to drahé. S manželom spolu intímne nežijú, lebo jej vadí, že nemá prehľad o financiách. Preto si nemôže užívať intimitu. Keď manžel pracoval v zahraničí, tak sa deťom nevenoval, teraz sa im venuje. Mali spoločnú dohodu, že jej bude dávať okolo tých 500,- eur, ale keď išiel pracovať do Rakúska a potom do Švajčiarska, tak jej dával 200,- eur alebo 300,- eur. Keď mu povedala, že jej to nestačí, tak jej povedal, že si mala ušetriť. Aj teraz sa stalo, že dcéra ide na Donovaly, potrebuje 100,- eur a keď včera prišla za ňou, že má ušetrených 20,- eur, že jej prispeje tak sa pýtala manžela, či dá na ten výlet, a on povedal, že pôjdu na polovicu. Čo sa týka napr. liekov, nie raz sa stalo, že jej nechcel na ne dať peniaze. S. liečba stojí okolo 150,- eur. Neberie žiadne špeciálne lieky, iba bežne dostupné vitamíny. Keď sa aj snažila manželovi povedať, že potrebuje rôzne terapie, tak to odmietol. Napr. vo Zvolene majú možnosť absolvovať terapiu, ale to by museli ísť celá rodina a takto bola iba ona s S.. Na tú terapiu si požičala od svojej mamy. Jej mesačný príjem je rodičovský príspevok vo výške 380,- eur a prídavky na deti vo výške 60,- eur. Uviedla, že manžel jej od mája nedáva žiadne peniaze. Vyjadrila sa, že si myslí, že deti by rozvod pochopili. O. by to vysvetlila a ona sa viac realizovala. Potrebuje vedieť kde majú peniaze, koľko ich majú a taktiež, aby bola spoludisponentkou. Manžel bol s ňou na vyšetrení S. v Žiline a minulý rok na terapii v Bystrici. Vyjadrila sa, že je zamestnancom O. F. na dohodu o vykonaní práce, ale odvtedy, ako S. zistili autizmus, čo bolo v čase, keď mala 2,5 alebo 3 roky, už nepracuje. Bývajú v rodinnom dome, kde elektriku platí manžel. Platia ročnú poisťku za dom, ktorú buď zaplatil manžel, alebo ona, poplatok za komunálny odpad vo výške 100,- eur ročne, ktorý platí ona. Taktiež platí daň za pozemok vo výške 87,30 eur. Do obchodu chodíva ona, ale aj manžel. Nákup na Vianoce síce robili spoločný, ale to čo chcela kúpiť ona, tak jej to manžel z košíka vyhodil. Deťom darčeky na Vianoce nekúpil, kúpila ich ona a požičala si na to peniaze. Do Poľska nešli na vyšetrenie s dcérou kvôli tomu, že manžel nebol ochotný dať na to peniaze.

7. Čo sa týka staršej dcéry, tak na oblečenie minie na ňu 50,- eur mesačne. Do školy na stravu nechodí, mesačne jej platí poisťku vo výške 60,- eur, keď manžel pracoval tak platil poisťku on. Dcéra nosí okuliare, ktoré raz do roka musia vymeniť. Teraz jej doktorka predpísala pre ňu okuliare, ale nemá peniaze na ich vybratie. Dcéra chodí do hudobnej školy, kde jej polročne platí 35,- eur, teraz to zaplatila ona. Za prvý polrok školné platila ona, teraz je tam šek a má sa platiť 42,- eur. Na výlety nechodia, iba raz do roka kúpať sa do Poľska.

8. Čo sa týka mladšej dcéry, táto chodí do materskej školy do E. F., kde chodí na pol dňa. Má asistenta a poplatok v škôlke je 15,- eur, tento poplatok hradila ona. Do škôlky chodí od roku 2021. Dcéra

má diagnostikovaný autizmus, a treba jej dokupovať vitamíny, ktoré ju vyjdú mesačne na 80,- eur, sú to doplnky, ktoré sú určené lekárom. S dcérou chodí do Martina na psychiatriu. Bola s ňou 3x pri fyzioterapeutovi v Breze, kde platila 60,- eur. Táto fyzioterapia je odporúčaná lekárom. Keďže dcéra nerozpráva, 2x do týždňa s ňou chodí do špeciálnej školy ku logopedičke a špeciálnej pedagogičke. Aj z tohto dôvodu s ňou potrebuje ísť s ňou do Zvolena na terapie, ktoré minulý rok stáli 300,- eur za 10 terapií, ale nemá na to peniaze. Tých 10 terapií je minimum. Manžel nesúhlasí s tým, žeby to mal celé hradiť on, trvá na tom, aby polovicu zaplatila ona. Dcéra je poistená, kde za poistku jej platí mesačne 50,- eur. Poistku jej platí ona, manžel ju zaplatil len vtedy, keď pracoval. S dcérou má mesačné náklady vo výške 50,- eur na oblečenie, hygiena vo výške 15,- eur.

9. Vyjadrila sa, že k svojmu manželovi cíti len priateľstvo, pretože muž má dávať žene peniaze a ona má mať prehľad o tom, kde dáva peniaze. S manželom sa snaží komunikovať pokojne, bavia sa o všetkom, horšie to je keď sa dostanú ku peniazom. Informácie o deťoch si vedia posúvať pokojne, priateľsky.

10. Manžel a otec maloletých detí s návrhom na rozvod nesúhlasil, pretože má manželku rád. Taktiež má rád aj deti. Od začiatku manželstva, predtým ako sa narodila staršia dcéra manželka brala podporu z Rakúska, kde robila, čiže reálne peniaze mala. V tom čase bývali u svokrovcov a bral to tak, že tých 800,- eur je dostatočných. Čo sa týka jeho práce v zahraničí, tak vždy keď odchádzal urobili nákup, nechal jej nejaké peniaze a potom keď sa vrátil, išli znovu urobiť nákup. Nie je zástancom nákupov značkových vecí ani potravín. Je skôr za štandard. S manželkou majú oddelené účty. Z manželky chcel urobiť spoludisponenta, ale taktiež chcel, aby mu aj ona povedala, koľko má naštrených finančných prostriedkov, čo však nechcela. Uviedol, že od apríla do júla pracoval vo Švajčiarsku, pracoval na stavbách. V zahraničí pracoval vždy sezónne od toho apríla do októbra. Potom bol na úrade práce a následne sa znovu zamestnal. V zahraničí pracoval cez agentúru a na ruku mu dávali peniaze. V súčasnej dobe pracuje v spoločnosti Y. Q. A., výška jeho mesačného príjmu je 750,- eur. Čo sa týka finančného fungovania u nich doma, väčšinou nákupy robili spoločne, keď ide pre deti, stane sa, že sa zastaví v obchode. Čo sa týka nákupov, riadi sa zoznamom, ktorý mu manželka nachystá a plus ešte kúpi niečo navyše, čo uzná za vhodné. Zoznamu sa musí striktnie držať a ešte sa riadi tým, čo mu manželka dodatočne pošle v SMS. Elektrinu platí on trvalým príkazom. Ako už uviedol, ja keď mal peniaze, tak manželke dal viac peniaze, teraz sa situácia zmenila a nemôže prispievať tak, ako keď mal vyšší príjem. Peniaze minie na chod domácnosti. Reálne peniaze manželke do rúk nedáva, prispieva nákupmi. V decembri deťom kúpil klavír a na Vianoce prispel menšími darčekom. Viac k veci nemám čo uviesť.

11. Kolízny opatrovník navrhol návrhu matky vyhovieť a pre prípad rozvodu deti zveriť do osobnej starostlivosti matky s právom oboch rodičov zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok. U otca navrhol prihliadnúť na jeho majetkové schopnosti a odôvodnené potreby maloletých detí.

12. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

13. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

14. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

15. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

16. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa.

Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

17. Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

18. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

19. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

20. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

22. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

23. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené tým, že obaja povýšili financie v rodine za hlavnú prioritu. Obaja chcú mať prehľad o financiách druhého manžela, avšak ani jeden z nich nechce v tejto otázke ustúpiť. Neuvedomujú si, že financie sú síce v manželstve dôležité, avšak spoločný účet nie je zárukou šťastného manželstva. Zárukou spokojného spoluzitia v manželstve je komunikácia, rešpekt, vzájomná úcta, spoločné záujmy, ako aj zhoda vo výchove detí. V danom prípade nezhody v otázke financií prekryli všetky ostatné problémy a manželstvo účastníkov tak prestalo plniť úlohu, ktorú má na mysli zákon o rodine. Táto skutočnosť spôsobila neschopnosť vytvoriť pre deti pochádzajúce z manželstva zdravé rodinné prostredie.

25. Súd dal obom účastníkom možnosť urovnať svoje spory, túto možnosť však ani jeden nevyžil a preto je súd presvedčený, že vzťahy medzi manželmi sú natoľko vážne narušené, že rozvod v danom prípade je nevyhnutným riešením a to aj v záujme maloletých detí.

26. S poukazom na tieto skutočnosti potom súd manželstvo účastníkov rozviedol.

27. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že v danom prípade prevažne zabezpečuje starostlivosť o deti matka, nakoľko otec pracuje. V jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky a preto súd zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti, s právom oboch rodičov zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok.

28. Aktuálne je otec maloletých detí zamestnaný v spoločnosti Y. Q. A., kde je výška jeho mesačného príjmu 750,- eur. Matka maloletých detí má príjem vo výške 380,- eur rodičovský príspevok a prídavky na dve deti vo výške 60,- eur.

29. Súd je toho názoru, že v danom prípade je príjem otca maloletých detí vo výške, ktorá mu nedovoľuje platiť matkou navrhované výživné. Je pravdou, že príjem matky je nízky, avšak nič jej nebráni v tom, aby si našla aspoň čiastočne zaplatené zamestnanie, keďže obe deti chodia už do školy a do predškolského zariadenia a teda nevyžadujú celodennú starostlivosť. Súd je toho názoru, že v danom prípade je výživné vo výške 100,- eur na staršiu dcéru O. adekvátne a to vzhľadom na jej vek a potreby. U mladšej S. súd prihliadol najmä na to, že je zdravotne handicapovaná a pre zlepšenie kvality jej budúceho života je naozaj potrebné absolvovať s ňou terapie, ktoré sú však finančne nákladné. Preto súd ustálil, že adekvátnym výživným, ktoré aspoň čiastočne pokryje náklady na lieky a výživu maloletej je suma 250,- eur.

30. Keďže matka žiadala vyššie výživné, než o akom rozhodol súd, vo zvyšku jej návrh zamietol.

31. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP). Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 CSP. uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1C.s.p.).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska (§ 27 ods. 1 a 2 Zákona o rodine).

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.